

AŐK SIR İSTANBUL

Asuman Güzelce

ÖTÜKEN

ASUMAN GÜZELCE; 1969 Samsun Lâdik doğumlu. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik bölümünü bitirdi. Maltepe Üniversitesi'nde Eğitim Bilimlerinde yüksek lisans çalışması yaptı. İlk hikâyeleri *Hece* edebiyat dergisinde yayımlandı. Uluslararası Kaşgarlı Mahmut Hikâye Yarışması'nda "Sessiz Göç" adlı eseri birincilik ödülüne layık görüldü. MEB'de ders kitapları görsel tasarım uzmanı olarak çalışmakta.

Yayınlanmış eserleri: *Zamanın Yakama Yapıştırdıkları*, Ötüken Neşriyat, İstanbul: 2006 (2. Baskı, 2013); *Sessiz Göç*, Ötüken Neşriyat, İstanbul: 2011 (3. Baskı, 2013).

İSTANBUL

*Beni iyi ağırla,
kanatlarının altında rahat edeyim.*

BİR UÇURUMUN kenarına yaklaşıyormuş gibi yavaşça yaklaştı pencereye. Dokuzuncu kattan aşağıya, bir hikâyenin koşar adım yürüyen insanlarına, rengârenk arabalarına baktı. Herkes kendi telaşındaydı. Bir an düşündü: Az önce ben de o insanların arasındaydım. İnsanları birbirleriyle meşgul olmaktan uzaklaştırarak müthiş bir yalnızlığa düşüren, makul hududu aşan kalabalığıyla, işte bu şehir: İstanbul.

Oda kapısının sesine kafasını çevirdi. Kapı açılmış, Rachel elinde tepsiyle içeri girmişti. Çağlayan, sokaktan yorgun geldiğinde kahve içerek dinlenmekten büyük keyif alırdı. Damla sakızlı Türk kahvesinin odaya yayılan kokusunu içine çekti:

- Bayılıyorum bu kokuya, dedi.
- Gerçekten çok hoş.
- Anneannem ne zaman uyudu?
- İlacını alır almaz.

Duvardaki saate bakarken “Birazdan uyanır,” diye mırıldandı. Pencerenin önündeki berjere oturdu, Rachel’in Osmanlı usulü sedef kakmalı sehpayı bıraktığı, üstünden cilveli dumanlar savrulan kahveye iştahla uzanıp fincanı avuçlarının içine aldı. Sıcaklık elinden bedenine dalga dalga geçti. Kahve gerçekten lezzetliydi. İkinci güneşi, elindeki fincanın üstünde nazlandı, dizlerinde oynaşp durdu.

Üsküdar

İnsanın içini emen bir sonbahar...

2011'in Ekim ayı Çağlayan'ın hatırladığı bütün ekimlerden daha soğuktu. "Gene ıpslak, upuzun bir kış, içimi titreten soğuğuyla gelecek beni üşütecek ama yine de seveceğim kış mevsimini," diye düşünerek, ayaklarını altına aldı, kollarını göğsünde kavuşturdu. Koltuğa yaslanıp hayatını, bu hayatla ilgili olayları, çevresindeki insanları bir sinema filmi seyrederek dışarıdan seyretmeye koyuldu. Böyle yapınca daha sağlıklı kararlar verdiğini tecrübe ettiğinden hayatının bir dökümünü çıkarıp bu kerteğe nasıl vardığını hesaplıyordu. Artık gözlerinden çok kalbiyle görüyor olanları. Dünya dışarıda esen rüzgârın etkisiyle dengesini kaybetmiş de sallanıyormuş gibi garip bir duygu sardı içini. Gözlerini kapatınca vücudu gevşedi. Uykuya sığındı.

Rachel, boş fincanı almaya gelince Çağlayan'ın hüznü yüzüne baktı. Bir an kendi derdini unuttu. Koridordaki gömme dolaptan bir battaniye getirip üstünü örttü.

- Bazı insanlar kadersiz doğuyor gerçekten, diye söylenerek fincanı aldı kapıyı yavaşça kapatarak çıktı odadan. Bu aileyi tanıyana kadar zengin insanların hep mutlu olduğunu düşünürdü. Çalıştığı evlerin içinde en çok bu evi, bu insanları sevmişti. Çağlayan ve anneanesi gayet nazik, temiz, tertipli, güngörmüş insanlardı. Bu yüzden fazla işi olmayan Rachel, genellikle televizyondaki evlilik ve yemek programlarını seyrediyor, sonra kalkıp öğrendiği tariflere göre yemek yapıyordu. Yine her zamanki saatinde hazırlayacak akşam sofrasını.

Mutfaktan gelen bir şingirtıyla uyandı Çağlayan. Vücudu uyuşmuştu. Üstündeki battaniyeyi sıyrıp gerindi. Akşam ezanı kesik kesik duyuluyordu. Gün müezzine

yetmemiş de yarım kalan işlerini ezanı okuduktan sonra tamamlayacakmış gibi telaşlıydı sesi.

Bu arada anneannesi, yandaki odadan seslendi: “Çağlayan!”

Sıçradı, yerinden.

- Geliyorum.

Anneannesinin odasına girdiğinde denizden düdük sesleri geliyordu. Kim bilir hangi gemilerden? İstanbul kaparken peçesini, o da akşam vaktinin telaşını bitirmek istercesine perdeyi çekti. Sonra da elektrik düğmesine dokundu. Yanan ışık anneannesinin gözlerini kamaştırırsa da aydınlanan yüzü sevimliydi. Büyük işlemeli bir yastığa sırtını yaslamış gülümseyerek bakıyordu. Çağlayan da yatağın kenarına oturup onun yaşlı ellerini ellerinin arasına aldı. Bir güvercini okşar gibi bir deri bir kemik kalmış bu beyaz elleri okşarken muhabbetle sordu:

- Nasılsın?

- İyiyim, ama çok uyudum yine. Hem de kerahet vakti.

- İlaçlar uyutuyor seni. Bu akşam son iğneni de vurulunca iyileşeceksin. Gör bak, yarına hiçbir şeyin kalmayacak.

- Reyhan mı gelecek yine?

- Evet.

Her gün ölümün koynuna biraz daha sokulan çehresiy-le kuruyan bu kadın, onun dünyada sevdiği tek insandı. Bir an anneannesini hemen ölecek sandı. Çocukluğundan beri onu kaybetme korkusuyla yaşayan Çağlayan birdenbire ağlayacak gibi oldu. Üzüntüsünü saklayacak bir yer bulmak için “Mutfağa bakmalıyım,” diyerek odadan çıktı. Kapıların beyazlığı avizenin ışığıyla parladı. Duvardaki aynaya yansdı.

Aynanın önünden geçerken durup kendine baktı, dolan gözlerini parmaklarını bastırarak kuruladı, dağınık saçlarını topladı. Mutfağa girdi. Yemek buharıyla buğulanan

cama yuvarlak büyük bir ç ile başlayan ve ucu aşağı doğru uzamış bir *n* ile biten imzasını attı. Sonra kâğıt peçeteyle sildi. Çorbanın terbiyesini hazırlayan Rachel'a:

- Reyhan, gelecek birazdan. Yemeği o gelince yiyelim, dedi.

İçinden gelmediği halde sırf duysun da neşelensin diye bir şarkı mırıldanarak tekrar anneannesinin odasına döndü. Anneanesi de kalkmış, bir yandan bluzunun kollarını geriye sıyrıyor bir yandan da terliklerini giymeye çalışıyordu.

- Abdest almaya yardım edeyim mi?

- O kadar da değil.

- Namazını salonda kıl istersen. Odayı havalandırıp ortalığı biraz toparlayayım.

İşini bitirip salona geldiğinde, yemek tabakları masadaydı. Anneanesi televizyonu açmış, yaşlı sesiyle "Bu memleketin hali ne olacak böyle?" diye söylenerek haberleri seyrediyordu. Kanepeye onun yanına oturdu. Reyhan'ı beklemeye başladı. Bu arada Van'ın depremden sonraki içler acısı hali, teröristler tarafından şehit edilen askerler, ardından Ergenekon davası sanıkları ekranda gelip gitti, daha sonra boşanmak istediği için kocası tarafından bıçaklanan bir kadının haberi morallerini iyice bozdu.

Kapının zili duyulunca, Rachel çorbayı masaya getirdi. Çağlayan da kapıyı açıp beklemeye başladı. Asansörden çıkan Reyhan gayet neşeliydi. Hemen yemeğe geçtiler. Yaşlı kadının iğnesini yaptıktan sonra Reyhan gidecekti ama Çağlayan bırakmadı.

Onlar aynı sokağın büyüttüğü çocuklardı. Kardeşlerine bakarak annesine yardım eden Reyhan, Çağlayan'ı da mutlu etmek için de elinden geleni yapardı. Oyun oynayabilmek için hep Reyhan'ın işlerinin bitmesini bekleyen Çağlayan, kardeşleri, annesi babası olduğu için imrenirdi ona. Reyhan da anneannesinin Çağlayan'a gösterdiği ala-

kaya, onun tertemiz ve şık elbiselerine, oyuncak bebeklerine imrenirdi. Reyhan'ın babası ölünce dört çocukla dul kalan annesi onu hemşire okuluna göndermişti. Çağlayanlar o sokaktan taşındıktan sonra başka arkadaşlar, başka olaylar girdi araya. Görüşmeleri yavaş yavaş azaldı sonra kesildi. Geçen yıl anneannesi hastalandığında Reyhan'ın çalıştığı hastanenin acil servisinde karşılaşmış, işte o günden sonra tekrar görüşmeye başlamışlardı.

Çay içip sohbet ediyor, çocukluk günlerinden, kapı önüne kilimleri özenle serip evden getirdikleri eşyalarla oynadıkları evcilik oyunlarından bahsediyorlardı. Her taşını, her duvarını, her pencerenin kafesini, ahşap evlerin sobalarını, karış karış, tek tek hatırlatıyorlar birbirlerine. Genç kız oldukları dönemler, okul yılları, evlilikleri... Sohbeta dâhil olan Rachel,

- Yaşıtlarıma bakıyorum da bazılarının nasıl kolay bir hayatı var, oysa ben çok çalışmak zorundayım. Hem de ailemden uzakta, başka bir ülkede. Ve buna rağmen hiçbir zaman onların olduğu düzeye erişemeyeceğim, diye yakınıyordu.

- Umarım şans bir gün yüzüne güler, dedi Reyhan. "Umutsuzluk ne kötü bir şey" diye söylenirken kapı birden yumruklanmaya başladı. Hepsi bir anda sustu, birbirinin yüzüne baktı. Kapı yumruklanmaya devam ediyordu. Korkuyla kapıya yaklaştılar. Çağlayan titrek sesiyle sordu:

- Kim o?

- Polis!

Kapı açılır açılmaz polis güruhu içeri doluştu. Çağlayan iyice afalladı. Nedense bir an polislerin kaç kişi olduklarını saymak istedi, başaramadı. Amir olduğu verdiği talimatlardan belli olan adam Çağlayan'ı işaret etti.

- İşte Rus bu, dedi.

Odanın kapısına dayanmış güçlkle ayakta duran yaşlı kadının kalbine inecekti neredeyse. Rengi kaçtı zavallının.

Titremeye başladı. Çağlayan ona bir şey olacak diye panik yaptı ama anneanesi tüm gücünü toplayıp:

- Evladım, o benim torunum. Biz Rus değiliz, saf kan Çerkez'iz. Müslüman'ız elhamdülillah.

- Çerkezler de Rusya'dan gelmedi mi? Onlar da sarı saçlı, yeşil gözlü...

- Evladım, biz Rus değiliz. Ruslarla dost da değiliz.

- Teyze, dedi polisin biri. Yabancı uyruklu kadınları, fuhşa sürükleyen, evlerde bakıcı ve temizlikçi olarak çalıştıran bir çeteye bu evden telefonla görüşme yapıyor. Teknik takip sonucunda tespit ettik burayı. Kafamıza göre gelmedik anladınız mı?

Bu arada başka bir polis Çağlayan'ı kolundan tuttu.

- Bir dakika, üstüme ceketimi alayım, diyerek polisten müsaade istedi, odasına gidip dayısını aradı. Dayısı "Korkma bir şey olmaz, ben şimdi bir avukatla birlikte gelirim" diyerek onu rahatlattı. Geri döndüğünde biraz sakinleşmişti, dayısından aldığı cesaretle polislere çıkıştı:

- Ev yeni temizlenmişti ne hâle getirdiniz ortalığı? Hepiniz birden dalmak zorunda mıydınız içeri? Terör mü var? Cinayet mi?

Reyhan'ın "Ben hemşireyim!" diye polislere yaptığı açıklama işe yaramadı. "Bunun da suratında meymenet yok!" diyerek onun da kolundan tuttular. Canı acıyan Reyhan avazı çıktığı kadar bağırdı. Sesi apartmanın içinde çınladı bir müddet. Fakat nafiye.

Rachel ise "Ben hizmetçiyim." diyerek ağlamaya başlarken onun bozuk Türkçesi polisleri sevindirdi.

- İşte aradığımız bu.

- Nerelisin?

- Moldovya.

- Kaçaksın değil mi?

Genç bir polis memuru yaşlı kadına acıdı. Herkes çık-

tıktan sonra “İfadelerini alıp bırakacağız, merak etmeyin teyze” diyerek onu rahatlatmaya çalıştı.

Üç kadını apar topar polis otosuna bindirdiler. Duydukları hakaretleri hiç umursamadı Çağlayan. Polisin gürültüsü yüzünden balkona çıkan, ne olup bittiğini perde arkasından anlamaya çalışan komşulardan utandı sadece.

Karakola gidince döne döne alçalan bir merdivenden hangar gibi bir yere indiler. Gürültüyle karışık, kirli sıcak bir hava dalgası çarptı yüzlerine. Bir anda demir parmaklıklarla ayrılmış bir bölmede buldular kendilerini. Hepsini şoktaydı. Reyhan şaşkın şaşkın etrafına bakındıktan sonra:

- Bütün kadınlar sarışın, uzun boylu, yalnızca ben esmer ve kısa boyluyum. Ne işim var benim burada? diyerek ağlamaya başladı.

Çağlayan soğukkanlılığını koruyordu. Zihni karmakarışık. Düşünemiyor. Bozukluk kafasında değil aslında. Bir uğultu, bir gürültü kemiriyordu beynini. Ah şu insanlar bir sussa, kalabalığın uğultusu bir kesilse, beynindeki düşüncelerin de uğultusu kesilecek. Bir de karanlık olsa çok şeyler düşünebilecek. Sinirli elleriyle kafasını sıktı. O ana kadar hayal gibi gördükleri, yaşadıkları yavaş yavaş netleşmeye başladı. Sessizce Reyhan’ın yanına oturup elini omzuna attı.

- Lütfen ağlama arkadaşım! Evden çıkmadan dayıma telefon ettim. Bilirsin dayım nüfuzlu biridir. Emin ol, birazdan çıkartırlar bizi ama Rachel ne olur onu bilmiyorum.

- Kimseyi düşünecek durumda değilim. Ben şu an öğlumu düşünüyorum. Henüz on üç yaşında ve evde yalnız. Zaten babasından ayrı yaşadığı için morali bozuk.

- Diyecek bir şey bulamıyorum. Çok üzgünüm.

- Beterin beteri varmış dedikleri buymuş. Eşimin beni terk etmesinden daha kötü bir şey olmaz diyordum. Ne-

zaretteyim şu an. İnanamıyorum ya. Bir de oğluma misafirlikteyim diye yalan söyledim.

- E işte misafiriz burada. Sürekli kalacak değiliz ya.

- Ne kadar rahatsın sen ya.

- Benim de moralim çok bozuk. Lütfen Reyhan! En azından ağlama.

Reyhan ağlamanın işe yaramayacağını anlayınca sustu. Çağlayan, bu sefer Rachel'a döndü. Merhametle bakıp sordu:

- Bu akşam telefonlaştın mı birisiyle?

- Evet, beni aradılar. Sokağa çıkmamamı, dikkatli olmamı öğütlediler.

Bu arada başka bir bölmenin kapısı açıldı. Metalik ses yankılandı ortalıkta. 'Kadıköy grubu geldi!' diye bağırdı bir polis memuru. Yine sarı saçlı manken gibi bir grup kadın, kapısı açılan yandaki bölmeye alındı.

Çağlayan kulaklarını kapattı, gözlerini yumdu. Görmek, duymak istemiyor hiçbir şeyi, hiç kimseyi. Çok geçmeden insanlar gürültüden yorulup sustu. "Allah'ım nedir bu başıma gelen?" diyerek iç çekiyordu ki birden eşi geldi aklına. Daha bir bunaldı. Nefes alamaz oldu. Çaresiz etrafına bakındı yüzleri solgun ve bitkin görünen insanların bir kısmı esniyor, sonra esneme diğerlerine geçiyordu.

Polis, gece yarısından sonra nezarethanedeki tüm kadınları sağlık kontrolü için hastaneye götürdü. Çağlayan hastaneye girince, hangi doktoru görse yalvarırcasına konuştu: Polis bizi dövmedi. Elini sürmedi. Zührevi hastalıklar bölümüne götürüldüğünün farkında değil. Ayak bileği alçıdan çikalı henüz on gün bile olmamıştı. Hızlı yürüyemiyor, yürüdükçe canı acıyordu. Birden Reyhan'ı göremeyince panikledi, sanki ondan güç alıyordu. Reyhan kaşla göz arasında tanıdık bir doktor buldu. İkisi de muayene olmaktan kurtuldu böylece...

Hastaneden karakola döndüklerinde dayısı bir avukat arkadaşıyla karakolun kapısında bekliyordu. Karakola girdiklerinde emniyet müdürü Çağlayanla Reyhan'dan özür dileyerek onları serbest bıraktı. Ama zavallı Rachel memleketine gönderilecekti. Çağlayan hemen Rachel'in yanına gitti. "Ne yap et, geri gel yanıma. Evi biliyorsun. Telefon numaramı da." diyerek yanındaki bütün parayı ona verdi. Dışarı çıktıklarında, "Ne olursa olsun insanın bir akrabasının olması güzelmiş." deyip dayısının boynuna sarıldı.

Dayısı da:

- Geçmiş olsun, diyerek yeğeninın sırtını sıvazladı. Sonra Reyhan'a döndü ona da,

- Geçmiş olsun, dedi. Arabasını getirmek için ayrıldı yanlarından. Onları esneyerek seyreden avukata teşekkür etmek geldi Çağlayan'ın aklına.

- Sizin gecenizi de mahvettik. Yardımlarınız için teşekkür ederiz.

- Geçmiş olsun. Siz kurtuldunuz ama kaçak işçi çalıştırmaktan para cezası alacaksınız.

- Her neyse ödemeye razıyım, buradan bir uzaklaşayım da.

Dayısının son model cipi yaklaştı. Avukat öne geçti. Çağlayan'la Reyhan da bitkin bir halde arka koltuğa yığıldı. Gökyüzünde cılız bir ay ışığı vardı. Çağlayan, yalnız yanlış bir iş yaptığı için değil, Rachel'ı kaybettiği için üzgündü. Reyhan, çok sinirliydi, bir yandan ellerini yumruk haline getirmiş tırnaklarını avuç içine batırıyor, bir yandan da ayaklarını vurarak ritim tutuyordu, yol boyunca hiç konuşmadan camdan dışarı baktı. Avukat Çekmeköy'de lüks bir sitenin önünde indi.

- Dayı kim bu?

- Bizim şirketin avukatlarından.

- Boşanma işlemlerine de bakıyor mu?

- Bilmem.

Birden eşi tarafından terk edilen Reyhan'ın boşanma arifesinde olduğu aklına geldi. Sustu.

Reyhan sokağına yaklaşınca derin bir nefes aldı. Evinin önüne gelince de:

- Oh çok şükür, diyerek arabadan indi. Çağlayan da indi,

- Gerçekten çok üzgünüm, hakkını helal et, diyerek Reyhan'a sarıldı. Reyhan gayet soğuk bir şekilde bir an önce Çağlayan'dan kurtulmak istercesine:

- İyi geceler, dedi.

- İyi geceler, görüşürüz yine.

- Bir müddet görüşmeyelim olur mu?

Çağlayan cevap vermedi, gülümsedi sadece. Kendi kendine "İstemezsen bir daha görüşmeyiz," diye mırıldanarak dayısının yanındaki koltuğa geçti. Doğmakta olan günün ilk ışıklarına daldı.

Anneannesi sızlayan dizlerini ovuşturarak, uyku ile uyanıklık arasında pencere önünde sabırla bekliyordu. Kapı çalınca heyecanla Allah'a şükrederek kapıyı açtı. Dayısı, "Canım annem nasılsın?" diyerek yaşlı kadına sarıldı. O da "Allah senden razı olsun oğlum." diyerek huzurla, gururla sırtını sıvazladı. Çağlayan da sarıldı anneannesine. "Biliyorum, uyumadan bekledin. Haydi, ben seni yatırayım. Zaten ben de duş alıp yatacağım." diyerek yaşlı kadını yatırdı. "Bugün önemli bir toplantım var," deyip küçük odadaki kanepeye uzanan dayısının üstünü örttü. Bitmiş, tükenmiş bir haldeydi ama güçlü olması gerektiğini biliyordu. Duş aldıktan sonra kendi de yattı. Uyandığında ortalık iyice aydınlanmıştı, odanın duvarlarını seyretti bir müddet. Duvarların rengini değiştirmeye karar verdi. "Allah'tan bugün dersim yok." diyerek gözlerini kapattı.

-II-

ÖĞLEYE doğru cep telefonunun alarmıyla uyanan Çağlayan hatırlatma programına daha önceden yazdığı notu görünce psikiyatrla olan randevusunu hatırladı ama ne evden çıkabilecek hali ne de zihnini toparlayıp konuşabilecek gücü vardı. Hemen doktorunu arayıp randevusunu sonraki güne erteletti.

Telefon elinde bir müddet bekledi. Hiç istemediği halde kocasını arayıp olanları anlatacaktı. Haber vermek istediğinden değil, sonradan öğrenmesinden çekindiğinden yapacaktı bunu. Eşini sevmesine rağmen evliliğindeki çatışmadan çok rahatsızdı, bu nedenle bazen evliliğinin devamını sorguluyordu. Psikiyatrla da bunun için gidecekti. Üç hafta önce evini terk etmişti ve dargındı eşine. Karı koca o günden beri birbirini hiç aramadı. Yalnız raporu bitince okula gidip gelmesi gerektiğinden “Arabamı gönderebilir misin?” diye mesaj atmıştı kocasına. O da ertesi gün arabayı bir çalışanıyla göndermişti.

Tuşlara dokunmadan önce söyleyeceklerini zihninde planladı, onun vereceği karşılığı tahmin etti. O ne derse canı sıkılacaktı, biliyordu. Düşündü düşündü, sonunda “Aman ne yapayım, inceldiği yerden kopar.” deyip arama tuşuna bastı.

- Başımıza geleni bir bilsen, diyerek başladı, nasıl olduysa olup biteni en ince ayrıntısına kadar anlattı.

- Gece niye haber vermedin? diye kızdı kocası. Başına buyruk yaşarsan olacağı bu. Rachel’ı çalıştırma, başka birini bulalım demedim mi? Dua et ki başın belaya girmedi. Sana defalarca kaçak işçi çalıştıranların başlarına gelenleri anlatmadım mı? Sürekli karşılaşıyoruz bu durumlarla. Evini soyup gitse bile şikâyetçi olamazsın... diye ağzına ne geldiyse söyledi. Nedense son birkaç yıldır her konuş-